

ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา
ของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย

นาย เจสกา ชนวิภาคะนนท์

003893

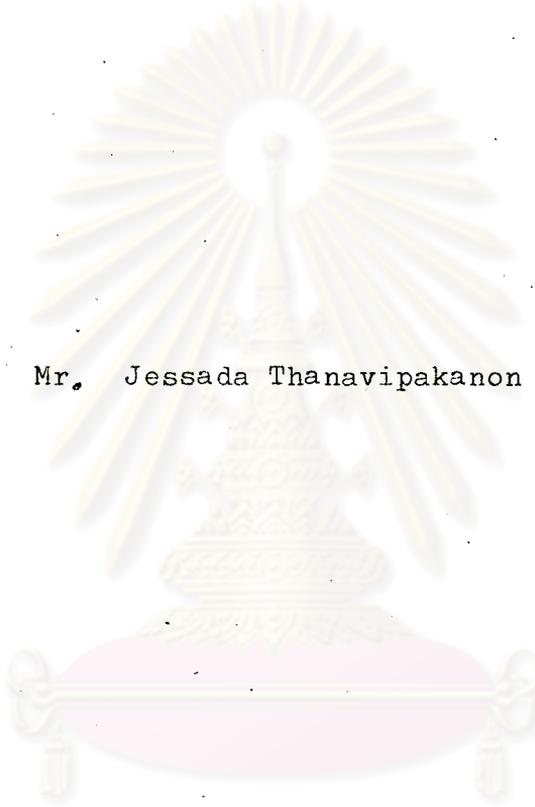
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

TEACHING PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION STUDENT
TEACHERS OF TEACHERS COLLEGES IN THE NORTH-EASTERN
REGION OF THAILAND

Mr. Jessada Thanavipakanon

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครู-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย
ชื่อนิสิต นาย เจสดา ธนวิภาคะนนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์
ภาควิชา พลศึกษา
ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา
ของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในประเทศไทย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบบให้กรจคำตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า
และแบบปลายเปิด โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์นิเทศก์ 35 คน อาจารย์พี่เลี้ยง
42 คน และนักศึกษาฝึกสอน 140 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดร้อยละ 83
ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาครอชละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว นำผลการวิเคราะห์เสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึก
สอน คือ (1) อุปกรณ์พลศึกษาและสนามกีฬาในร่ม มีไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา
(2) โรงเรียนไม่มีบริการจัดหา และให้ยืมอุปกรณ์การเรียนการสอน (3) นักเรียนไม่
สนใจที่จะทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัวให้เรียบร้อย เพื่อจะเรียนในชั่วโมงต่อไป
และ (4) อาจารย์นิเทศก์ไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน เนื่องจาก
จากนิเทศการสอนน้อยเกินไป และไม่สม่ำเสมอ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์
พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน
ปัญหาการปกครองชั้นเรียน ปัญหาอุปกรณ์และสถานที่ ปัญหาโรงเรียน ปัญหาอาจารย์พี่เลี้ยง
ปัญหาอาจารย์นิเทศก์ และปัญหาจากตัวนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แต่ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาจากตัวนักเรียนไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาที่เกิดกับอาจารย์นิเทศก์ คือการมีงานรับผิดชอบอื่นมากเกินไป
และปัญหาที่เกิดกับอาจารย์พี่เลี้ยง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์
ไม่ดีพอ ทำให้ขาดการประสานงานกัน และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีส่วนร่วมในโครงการฝึกสอน
ของวิทยาลัยครู

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงโครงการฝึกสอน คือวิทยาลัยครูควร
จัดให้มีการสัมมนาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องนโยบายของผู้บริหารที่มีต่อวิชา
พลศึกษา ควรมีคะแนนให้นักศึกษาฝึกสอนที่ช่วยทำงานคานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
นักศึกษาฝึกสอนควรได้ฝึกสอนในโรงเรียนที่มีสนามและอุปกรณ์พลศึกษาอย่างเพียงพอ และ
ควรได้สอนตรงตามวิชาเอก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title TEACHING PROBLEMS OF PHYSICAL EDUCATION STUDENT
TEACHERS OF TEACHERS COLLEGES IN THE NORTH -
EASTERN REGION OF THAILAND

Name Mr. Jessada Thanavipakanon

Thesis Advisor Assistant Professor Prapat Laxanaphisuth

Department Physical Education

Academic Year 1980

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the teaching problems of physical education student teachers of teachers colleges in the north-eastern region of Thailand.

Three sets of questionnaires in the forms of check list, rating scales, and open-ended were constructed and sent to 35 supervisors, 42 cooperating teachers and 140 student teachers. Eighty-three percent of questionnaires were returned. The data were analysed into percentages, and means. The analysis of variance method was also used to determine the level of significant difference, and the results were presented in a scale and essay type.

It was found that the problems most encountered by student teachers were: (1) the inadequate teaching equipments and facilities, including an indoor stadium, (2) the lack of service and supplies

8

of teaching and learning materials, (3) the lack of interest of student in cleaning and preparing themselves for the next class, and (4) the lack of knowing the teaching deficiencies due to the supervisors' insufficient and inconsistent supervising time.

Through the analysis of variance it was revealed that the point of views of the supervisors, cooperating teachers and student teachers concerning the problems of teaching and conducting physical education class, the problems of teaching materials and facilities, and the problems of schools, cooperating teachers, supervisors and student teachers themselves were significantly different at the level of .01.

The problems that most encountered by the supervisors and the cooperating teachers were the shortage of supervising time due to the heavy loads of responsibilities of supervisors, an inadequate coordination between the supervisors and the cooperating teachers, and the lack of participation of cooperating teachers in the practice teaching projects of teachers colleges.

In addition, it was suggested that the teachers colleges should conduct a seminar on the policies of the administrators toward the physical education for student teachers before the practice teaching period. Moreover, credits should be given to student teachers who actively participated in the school activities. The student teachers should be assigned to teach in the school that was well equipped with teaching materials and facilities. They should also be assigned to teach within their own major fields of study.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพัฒน์ ลักษณะพิสุทธิ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ทำกรวิจัยเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง และยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ศิริชัย กาญจนวาสี ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในค่านสถิติ

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พีเลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 7 แห่งที่เป็นแหล่งข้อมูลในการวิจัย ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือและตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

เจสตา ชนวิภาคะนนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
2 รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	32
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	105
ประวัติผู้เขียน	111

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	สถานการณ์ของอาจารย์นิเทศก์	32
2.	ประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกสอน	35
3.	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์ ทำการนิเทศ	36
4.	จำนวนชั่วโมงที่อาจารย์นิเทศก์ทำการนิเทศ นักศึกษา ฝึกสอนในแต่ละสัปดาห์ และจำนวนครั้งที่มีการประชุม สัมมนากับนักศึกษาฝึกสอน	36
5.	การได้รับการอบรมในวิชาการนิเทศการสอนพลศึกษา และหน้าที่ความรับผิดชอบนอกจากการนิเทศการฝึกสอน	37
6.	การปรึกษากับอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์พี่เลี้ยงของ อาจารย์นิเทศก์ และรายละเอียดที่วิทยาลัยได้จัดให้มี การประชุมนิเทศการฝึกสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน	38
7.	การเดินทางไปนิเทศการฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ และเวลาที่ใช้ในการเดินทาง	40
8.	สถานการณ์ของอาจารย์พี่เลี้ยง	41
9.	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์ พี่เลี้ยง และจำนวนนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา	44
10.	งานที่อาจารย์พี่เลี้ยงต้องทำนอกเหนือจากการสอน	45
11.	สถานการณ์ของนักศึกษาฝึกสอน	45
12.	การเรียนในระหว่างการฝึกสอน และการฝึกทบทวน ทักษะและวิชาการก่อนออกฝึกสอน	48
13.	หน้าที่รับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอนนอกเหนือจากการสอน	49

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14. ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฝึกสอน	50
15. การอุทิศตนเพื่อการปฏิบัติงานการฝึกสอน ทักษะคติต่อ การประกอบอาชีพครู และการประสบความสำเร็จใน การฝึกสอน	51
16. ระยะเวลาของที่พักที่ห่างจากโรงเรียนฝึกสอน และ การเดินทาง	52
17. อิทธิพลของผู้ออกการวิจัยที่มีผลต่อการฝึกสอน เกณฑ์ การจัดนักศึกษาออกไปฝึกสอนตาม โรงเรียนต่างๆ และความต้องการ ของนักศึกษาต่อการเลือกโรงเรียน	53
18. ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาการเรียน การสอน	54
19. ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์ และสถานที่	56
20. ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาการปกครอง ชั้นเรียน	58
21. ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหานักเรียน	59

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22.	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหานักศึกษา ฝึกสอน	61
23.	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาโรงเรียน ที่นักศึกษาทำการฝึกสอน	64
24.	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาอาจารย์ พี่เลี้ยง	65
25.	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาอาจารย์ นิเทศก์	67
26.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน	69
27.	ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา ด้านการเรียนการสอนของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	69
28.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาคำอุปสรรคและสถานที่	70

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

29. ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา
ค่านุอุปกรณ์และสถานที่ของอาจารย์นิเทศก์
อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน 70
30. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น
ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และ
นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค่านการปกครอง
ชั้นเรียน 71
31. ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา
ค่านการปกครองชั้นเรียนของอาจารย์นิเทศก์
อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน 71
32. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น
ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา
ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหานักเรียน 72
33. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น
ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา
ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหานักศึกษาฝึกสอน 72
34. ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา
ค่านนักศึกษาฝึกสอนของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์
พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน 73

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค้นโรงเรียน	73
36.	ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา ค้นโรงเรียนของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	74
37.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาอาจารย์พี่เลี้ยง	74
38.	ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหาค้น อาจารย์พี่เลี้ยงของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	75
39.	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาค้นอาจารย์นิเทศก์	75
40.	ผลการทดสอบความคิดเห็นเป็นรายคู่เกี่ยวกับปัญหา ค้นอาจารย์นิเทศก์ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน	76
41.	จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์นิเทศก์เห็นว่าควรรับผิดชอบ ใน 1 ภาคการศึกษา และปัญหาที่อาจารย์นิเทศก์ ประสบในการนิเทศการฝึกสอน	77

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
42.	ปัญหาที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน	78
43.	วิชาที่อาจารย์นิเทศก์พลศึกษาควร จะได้รับการศึกษา	78
44.	การสัมมนาของการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน และ หัวข้อที่ควรจัดสัมมนา	79
45.	คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาตามความ คิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์	80
46.	ปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการให้คำแนะนำแก่ นักศึกษาฝึกสอน	81
47.	ปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์	81
48.	ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับโครงการ ฝึกสอนของวิทยาลัยครู และจำนวนนักศึกษาฝึกสอน ที่อาจารย์พี่เลี้ยงควรรับผิดชอบต่อภาคการศึกษา	82
49.	ลำดับความสำคัญของปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษา ฝึกสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง	83
50.	ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงเกี่ยวกับการประเมิน ผลการฝึกสอน	84
51.	ข้อเสนอแนะของอาจารย์พี่เลี้ยงในการปรับปรุง โครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู	85
52.	หัวข้อที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้วิทยาลัย หรือภาค วิชาพลศึกษาช่วยเหลือก่อนออกฝึกสอน	86

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
53.	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนที่ต้องการให้ วิทยาลัยช่วยเหลือในระหว่างฝึกสอน	87
54.	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับการ นิเทศการฝึกสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง และ อาจารย์นิเทศก์	88
55.	ความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับคำ แนะนำของอาจารย์นิเทศก์หลังการฝึกสอน ของนักศึกษาฝึกสอน	89
56.	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาฝึกสอนในการแก้ไข ปรับปรุงโครงการฝึกสอนวิชาพลศึกษา	90

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย